

सौर उर्जेवरील दिवे, जाहिरात फलक व
रत्यावरील दिवे लावणेबाबत.....

महाराष्ट्र शासन
नगर विकास विभाग
शासन परिपत्रक क्रमांक संकीर्ण-२००४/उर्जा/प्र.क्र.१२३/नवि-२०
मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.
दिनांक : १ सप्टेंबर, २००४

- शासन परिपत्रक -

देशात आजमितीस विजेचा तुटवडा मोठ्या प्रमाणावर भासत असून वीज मंडळास मागणीप्रमाणे पुरवठा करणे शक्य होत नाही. हा तुटवडा कमी करण्याच्या दृष्टीकोनातून सौर उर्जेसारख्या अपारंपारिक उर्जेचा वापर करणे ही काळाची गरज आहे. शेजारील राज्यात सौर उर्जेवर पाणी गरम करावयाचे संयंत्राचा (सोलर वॉटर हिटर) वापर करणे बंधनकारक केले आहे. महाराष्ट्रात देखील बृहन्मुंबई महानगरपालिकेने बांधकाम नियमावलीत महापालिका क्षेत्रातील रुग्णालये, उपाहारगृहे, लॉज, नर्सिंग होम्स, कॅटीन, प्रयोगशाळा व संशोधन संस्थेत सौर उर्जेवर आधारित गरम पाणी करणारे संयंत्र बसविण्याची तरतुद विकास नियमावलीत केले आहे. त्याचप्रमाणे रस्त्यावरील दिवे व जाहिरात फलकावरील दिव्याएवजी सोलर फोटो व्होल्टीक पॉवरचे दिवे (solar photovoltaic power) लावल्यामुळे उर्जेची बचत मोठ्या प्रमाणात होते हे लक्षात घेऊन इतर राज्यांप्रमाणे महाराष्ट्रात देखील अशी पद्धत अवलंबिण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

या परिपत्रकान्वये सर्व महापालिका आयुक्त / नगरपालिकांचे मुख्याधिकारी व विशेष नियोजन प्राधिकारी (स्पेशल प्लॉनिंग अॅथॉरिटी) यांना सूचित करण्यांत येते की, त्यांनी आपल्या क्षेत्रातील रस्त्यावरील २० फूट उंचीपर्यंतच्या खांबावर पारंपारिक दिव्याएवजी सौर उर्जेचे दिव (solar photovoltaic power) उपलब्ध निधीनुसार लावण्याचे नियोजन करावे. विजेच्या खर्चात काटकसर शक्य होत असल्याने ही योजना राबवावी.

सर्व महापालिका / नगरपालिका व क्षेत्रिय नियोजन प्राधिकारी यांना त्यांचे क्षेत्रातील जाहिरात फलकावर पारंपारिक दिव्याएवजीं सौर उर्जेवर आधारित (solar photovoltaic power) दिवे लावावेत व त्यासाठी होणारा खर्च जाहिरात फलक लावण्या-या संस्थेकडून (franchisee) वसूल करावा.

महानगरपालिका / नगरपालिका / विशेष नियोजन प्राधिकारी यांनी त्यांच्या व आपल्या उपक्रमातील सध्याच्या इमारतींत व भविष्यात बांधकाम केल्या जाणा-या इमारतींत उर्जेचे बचत करणारे (एनर्जी एफीशंट लॅप) दिवे लावावेत.

उर्जेची बचत करणे. म्हणजेच उर्जेचे उत्पादन करण्याप्रमाणेच आहे हे लक्षात घेऊन अपारंपारिक उर्जेचा वापर केल्यामुळे विजेचा वापर कमी होऊन त्यावरील खर्च देखील कमी होऊन हा निधी अन्य विकास कामांसाठी वापरता येत असल्याने सर्व संबंधितांनी उपरोक्त सूचनांची कटाक्षाने अंमलबजावणी करावी व शासनास अनुपालन अहवाल पाठवावा.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार यांचाने,

ना. बा. पाटील
(ना. बा. पाटील)
प्रधान सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

मा. मुख्यमंत्र्यांचे प्रधान सचिव.

मा. राज्यमंत्री (नवि) यांचे खाजगी सचिव.

सर्व महापालिका आयुक्त.

सर्व नगरपालिका मुख्याधिकारी.

आयुक्त, मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरण, मुंबई.

आयुक्त तथा संचालक, नगरपालिका प्रशासन संचालनालय, मुंबई.

व्यवस्थापकीय संचालक, सिड्को, मुंबई.

व्यवस्थापकीय संचालक, बी.ई.एस.टी. मुंबई.

संचालक, नगररचना संचालनालय, पुणे.

प्रशासक, पिंपरी चिंचवड नवनगर विकास प्राधिकरण, पुणे.

सभापती, नागपूर सुधार प्रन्यास, नागपूर.

अग्निशमन सल्लागार, राज्य अग्निशमन प्रशिक्षण केंद्र, सांताकुझ, मुंबई.

प्रधान सचिव (ऊर्जा), उद्योग, उर्जा व कामगार विभाग यांचे स्वीय सहायक.

प्रधान सचिव-१ (नवि) यांचे स्वीय सहायक.

प्रधान सचिव-२ (नवि) यांचे स्वीय सहायक.

उप सचिव / अवर सचिव / कक्ष अधिकारी, नगर विकास विभाग.

निवड नस्ती (नवि-२०)